

Bajtársi

Hírlevél

XXIII. évfolyam 1. szám 2020. április

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

30 éves a BEOSZ

2-7. oldal

Példamutató katonaözvegyek

12. oldal

A küzdelem napja

14. oldal

Köszönet a ma hőseinek

Lapunk e számának közzétételkor tartja még állásait a COVID-19 néven elhíresült koronavírus. Az elnökség és a tagság, köztük szépkorú bajtársaink nevében ezúton mondunk köszönetet a ma hőseinek, mindazoknak, akik a koronavírus-járvány megelőzése, terjedésének korlátozása területén, a kutatóműhelyekben éjt nappallá téve fáradoznak egészségünk, az emberéletek megóvásáért, a közbiztonság és közrend fenntartásáért, a lakosság bizalmának erősítéséért.

A honvédelmi miniszter köszöntőlevele

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter az alábbi méltató szavakkal üdvözölte a három évtizeddel ezelőtt megalapított Szövetségünket.

HÖLGYEIM ÉS URAIM! TISZTELT BAJTÁRSAK!

Egy jubileum mindig megállásra és visszatekintésre készteti az embert, de különösen igaz ez egy 30 éve eredményes, országos lefedettségű szervezet kerek évfordulóján. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségét 1990-ben létrehozó 18 egyesület képviselői egykor arra szövetkeztek, hogy elhivatottan szolgálják a honvédelem ügyét, ápolják a magyar katonai hagyományokat, gondozzák a katonai emlékhelyeket és hadisírokat, összefogják a katonai közösségeket, valamint érdekképviselést és segítő kezet nyújtsanak a rászoruló bajtársaknak.

A Szövetség harminc év elteltével sem lett hűtlen egykori vállalásához. Elhivatott munkájukra bizonyíték mindenkori támogató jelenlétük, és magukért beszélnek a számok: napjainkban már 78 tagegyesület, 4 tagszövetség és negyven civil társaság mintegy 9 ezer tagja tartozik hozzájuk.

Bajtárs – ez áll az önök szervezetének nevében. A háborúkat leszámítva, talán még sosem volt ilyen nagy szükség a bajtársiasságra, a másakra való odafigyelésre, a példaadásra, a katonanemzedékek összefogására.

A katonaelet nagyszerű ajándéka a bajtársiasság. Hol van még egy hivatás, ahol az emberek az életüket is feláldozzák a hazáért, egymásért, ha kell?

A katona esküje nem nyugállományig szól, őt esküje egy életre kötelezi. Jól tudják ezt önök, akik aktív éveik tapasztalatával nyugállományúként is a haza ügyét képviselik. Noha más korban élünk, mást jelent a katonaság társadalomban betöltött szerepe, ahogy a Magyar Honvédség struktúrája és feladatai sem ugyanazok, mint néhány évtizede, az önök jelenléte mégis meghatározó. Ahogy meghatározók azok a fiatal emberek is, akik a jövő hadseregét építhetik.

Az ő megszólításukban pedig ugyancsak számítnak önökre. A Magyar Honvédség fejlesztése minden állampolgár számára fontos, a haza védelme mindannyiunk feladata. Az általános sorkötelezettség felfüggesztése óta a társadalom és a honvédség kapcsolata meggyengült, ezt tudatosan kell erősítenünk. Törekvéseinknek már látjuk az eredményét. Azt tapasztaljuk, hogy a magyar honvéd egyre inkább visszanyeri presztízsét. Tudvalevő, hogy nagyszabású honvédelmi és haderőfejlesztési programot indíthattunk el, amely a Magyar Honvédséget képessé teszi arra, hogy a térség meghatározó, a 21. század kihívásainak mindenben megfelelő haderejévé váljon.

A BEOSZ harminc éve közvetíti a társadalom és a Magyar Honvédség között. Az önök egyik jelszava – Együtt egymásért – együtt a jövőért – így nem csak üres szólam. Hűség, áldozatkészség és lojalitás vezérli önöket. Közösségük hátszínét biztosítja, példát mutat.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége ugyan egy szervezet, de motorját azon emberek jelentik, akik az egyik legértékesebbet, idejüket áldozzák a közösség céljaira. Önök a honvédelem ügyének letéteményesei olyan helyeken is, ahol már nincs aktív katonai szervezet.

Nem hagyják magukra a rászorulókat és tudják, hogy értékes tapasztalatukra szükség van.

Támogatják a toborzómunkát, népszerűsítik, segítik a honvédelmi programok megvalósítását.

Értéket teremtenek és értéket közvetítenek. Ennek egyik legékezebb példája a katonanemzedéki találkozó, amellyel máig élő, nemes hagyomány alapjait tették le 1992-ben.

A honvédelmi tárca nevében köszönöm az elmúlt évek együttműködését!

Örömmre szolgál, hogy egyre jelentősebb támogatást adhatunk a BEOSZ tagszervezeteinek működési feltételeik javítására és a honvédelem ügyét előmozdító rendezvényeikhez. A Bajtársainkért Alapítványon keresztül azoknak a nyugállományú katonáknak és honvédségi alkalmazottaknak igyekszünk segíteni, akik nehéz élet-helyzetük ellenére is a helyi szervezetekért dolgoznak. Ugyancsak örömmel jelentem be, hogy az aktív szolgálatukat befejező katonák számára el fogjuk indítani az obsitos- és veteránprogramot. Előbbi juttatási rendszer formájában, kifejezetten nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok számára, utóbbit fegyveres műveleti feladatokban külszolgálaton résztvevő katonák számára.

Harmincéves fennállásukhoz tiszta szívből gratulálok. Arra biztatom önöket, hogy az eddigi lendülettel folytassák munkájukat! Kívánom, hogy ahogyan eddig, úgy a jövőben is legyenek a honvédelem ügyének elkötelezett szószólói, tevékeny támogatói, és eredményesen képviseljék a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségét! Legyenek továbbra is összekötő kapocs a katonanemzedékek között! Mindez nagyban hozzájárul a Magyar Honvédség eredményességéhez, küldetése teljesítéséhez, ezáltal Magyarország biztonságának megőrzéséhez.

Tisztelettel:

Dr. Benkő Tibor
Magyarország honvédelmi minisztere

TARTALOM

A honvédelmi miniszter köszöntőlevele	2
Értéket teremtő szövetségben.....	3
Szövetségünk harmincéves.....	4
Elismerések az évfordulónkon.....	5
Szövetségszolgálat.....	6
A kezdet képei	7
Obsitos- és veteránprogram	8
Megújult a „Bajtársainkért” alapítvány	9
Lőrincz Kálmán vezérezredes, a kortanú	10
Emlékezzünk!	11
Példamutató katonaszerzők	12
A Hajdúságban 2500.	12
Katonahősök megújuló mementói	14
A küzdelem napja	15
Segítsünk, hogy segíthessenek!	16
Vác: hagyomány és szolidaritás	18
A nyíri tagság értékelése: kiváló!	18
Nyíregyháza: 50 éves klubélet	19
Nagykanizsa: új elnök és alelnök	20
Csepreg: jubileum és tisztújítás	20
Jánoshalma: katonaemlékek mélto ápolása	21
Kazincbarcika: két világégés, egy emlékmű	22
Kecskemét: tagtoborzás és kapcsolaterősítés	22
Kiskőrös: városszépítők, világjárók	23
Régi mániám: vetélkedni a Stefánián!	24
Rétság: kistérségi összetartozás	25
Marcali: énekszóval, érdekvédelemmel	26
A nagy barangolás	26
„Egyszázalékos” felhívás.....	28
Emlékezés az ejtőernyősre	29
Szurmay Sándorra emlékezzünk	30
Felfoghatatlan háború	31
Főhajítás Pákozdon	32

A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK

ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA FELELŐS KIADÓ:

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

VILNER PÉTER NY. EZREDES

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELSŐKHELYETTESE:

PINTÉR FERENC NY. EZREDES

FŐSZERKESZTŐ:

GRÓF FERENC NY. ALEZREDES

TÁRSZERKESZTŐ:

M. TÓTH GYÖRGY

A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE:

www.beosz.hu

Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.

E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM

NMHH SZÁM: 1612/2012

Értéket teremtő szövetségben

Szövetségünk elnöke ünnepségünkön méltatta három évtizedünket. Az elhangzottakból idézünk...

Elődeink új korszakot nyitó, cselekvő változások részesei akartak lenni, akik hitet tettek a hazafiság eszméjére épülő honvédelem ügyének szolgálata, a magyar katonai hagyományok ápolása, tagjainak érdekvédelme mellett, megőrizve pártpolitikai semlegességüket, függetlenségüket és szervezeti önállóságukat. Ma már tudjuk, hogy céljaik helyesek voltak, jó úton jártak, még ha voltak is buktatók vagy tévutak. Példát mutattak kitartásból, elkötelezettségből, hazafiságból, bajtársiasságból.

Nekünk, a jelenkor képviselőinek e célok megvalósítása érdekében kell tovább dolgoznunk. Támogatjuk a hazája iránt elkötelezett, modern Magyar Honvédség megteremtését, a honvédelmi és haderőreform megvalósítását. A Szövetség, a tagszervezetek társadalmi beágyazottsága biztos alapot ad a társadalom és a honvédelem közötti kapcsolat erősítéséhez, a hazaszeretet, a hazafiság eszméjének a társadalom tagjai minél szélesebb körében történő közvetítéséhez.

Katonai hagyományaink ápolása, átörökítése nagyon sokrétű és összetett feladat napjainkban is. A Szövetség tagszervezetei szűkebb környezetükben, településeiken, a volt helyőrségekben képviselik a katonát, a Magyar Honvédséget, szervezik a történelmi évfordulóinkhoz kapcsolódó megemlékezéseket, szoros kapcsolatot tartanak a helyi önkormányzatokkal, azok vezetőivel, a területükön települő katonai szervezetekkel. A Szövetség megalakulásától kezdve elsődleges feladatának tekintette taggyűléseinek és azok tagjainak érdekvédelmét. Kiemelt feladatunk a Honvédelmi Idősgyűlés Munkacsoportban való részvétel, feladatot vállaltunk a Honvédelmi Minisztérium Idősgyűlési Stratégiájának kidolgozásában. Fontos érdekvédelmi feladatunk a honvédségi nyugdíjasokhoz megvalósítása, szociális érdekvédelmi háló létrehozása.

A Szövetség legfontosabb rendezvénye a katonanemzedékek találkozója, az idei, XXIX. találkozót is „a társadalmi rendszerektől és pártpolitikától függetlenül a katonák nemzet iránti elkötelezettségének erősítése, a katonanemzedékek megbékélésének ápolása, erősítése jegyében, a

katonai szövetségek bajtársi összefogásának szellemében” tartjuk meg.

A honvédelem ügyének szolgálata, a katonai hagyományok megőrzése és átörökítése terén végzett munkánk elismeréseként az elmúlt évben Magyarország honvédelmi miniszterének döntése értelmében a nyugállományú katonákat tömörítő civil szervezetek jelentős mértékű pénzügyi támogatásban részesülhettek. Múlt év decemberében pedig a honvédelem ügye iránt elkötelezett nyugállományú katonák megbecsüléseként közel kétszáz, a honvédségért és a saját közösségéért aktívan dolgozó nyugdíjas bajtársunk kapott pénzügyi támogatást.

Eredményes kapcsolatot építettünk ki a honvédelem ügyét szolgáló együttműködő partnereinkkel, a HOSZ, HODOSZ, HOKOSZ, MATASZ, HTBK vezetésével és helyi szervezeteivel. Nemzetközi kapcsolatainkra szövetségi szinten a környező országok partnerszervezeteivel történő kapcsolattartás jellemző. Az idei esztendő a Szövetség tisztújításának éve is. Számot kell adnunk az elvégzett munkáról, meg kell határoznunk új céljainkat és feladatainkat. Visszatekintve az elmúlt három évtizedre, kijelenthetem, hogy a Szövetség megfelelt az alapítók által megfogalmazott céloknak. A honvédelem ügyének szolgálatában a Szövetség meghatározó, értéket teremtő, értékközvetítő szervezet lett, melynek ereje tagságában, összetartásban rejlik. És így lesz ez harminc év múlva is.

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

Szövetségünk harmincéves

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége február 27-én, a Stefánia Palotában ünnepelte megalapításának harmincadik évfordulóját. A rendezvényen együtt idéztük fel három évtizedünk történetét tagszövetségeink, tagegyesületeink, vezető testületeink tagjaival, a Bajtársainkért Alapítvány Kuratóriumának képviselőivel, a BEOSZ tiszteletbeli elnökeivel. Jelen voltak a Belügyminisztérium, a Magyar Honvédség Parancsnoksága, a katonai szervezetek, az Országos Rendőr-főkapitányság, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának, több helyőrség, illetve település önkormányzatának képviselői. Számos külföldi társ szövetség, érdekvédelmi, illetve szociális szervezet képviselője is velünk ünnepelt.

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter levélben köszöntötte a Szövetséget megalapításának harmincadik évfordulóján. (A tárcsa vezetőjének ünnepi gondolatait lapunk 2. oldalán olvashatják.)

A Kispesti Obsitos Fúvószenekari Egyesület rövid műsora után bevonult a

BEOSZ zászlaja. A Himnusz meghallgatását követően a résztvevők néma főhajtással emlékeztek az elmúlt évtizedekben elhunyt bajtársakra, majd megtekintették a Katonai Filmstúdió alapítást megelőző időket, a Szövetség életre keltését és az azóta eltelt három évtized fontos eseményeit bemutató rövidfilmjét.

A múlt felidézése után Hazuga Károly nyugállományú altábornagy, a BEOSZ elnöke ünnepi (3. oldalunkon bővebben idézett) beszédében megköszönte az alapítók erőfeszítéseit, amelyeket az átalakuló Magyarországért és a Magyar Honvédségért, az érdekvédelemért és a bajtársakért tettek. Többek között szólt arról, hogy az akkor cselekvők kiváló alapot raktak le, amelyre ráépülhetett az elmúlt harminc esztendő munkája. Kiemelte: „Elődeink új korszakot nyitó, cselekvő változások részesei akartak lenni, akik hitet tettek a hazafiság eszméjére épülő honvédelem ügyének szolgálata, a magyar katonai hagyományok ápolása, nemkülönben az érdekvédelem mellett, megőrizve pártpolitikai semlegességüket,

függetlenségüket és szervezeti önállóságukat.”

Erdélyi Lajos, a honvédelmi tárca humánpolitikáért felelős helyettes államtitkára beszédében kiemelte az aktív szolgálatról már elköszönt katonák szerepének fontosságát. Hangsúlyozta, hogy a közös munka pozitív hatással van a jelenkori Magyar Honvédség egyenruhásaira, honvédelmi és közalkalmazottaira. „A katonai hivatás nem ér véget a napi szolgálati idő befejeztével, és nem ér véget akkor sem, amikor nyugállományba vonulunk. Nyugállományú katonáink a megalakult öntevékeny szervezetekben a megszerzett tudás, tapasztalat átadása mellett a katonai hivatásszeretetre ösztönzik a ma katonáit.”

Az érdekvédelem terén kifejtett együttműködés fontosságát hangsúlyozva köszöntötte 30 éves szövetségünket Czövek János, a Honvédszakszervezet, és Varga István, a Honvédségi Dolgozók Szakszervezetének elnöke. A Honvédelmi Érdekegyeztető Fórumtól jelen lévő partnerek után Szelekovszky Ernő, a

Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Közhasznú Szövetségének elnöke, Domine János nyugállományú dandártábornok, a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének alelnöke és dr. Havasi Zoltán nyugállományú rendőr dandártábornok, rendőrségi főtanácsos, a Veterán Rendőrök Országos Szövetségének elnöke köszöntötte a Szövetséget.

A köszöntéseket honvédelmi miniszteri, MH-parancsnoki, ORFK-, illetve BVOP-szintű, valamint a Szövetségünk elnöksége által adományozott elismerések átadása követte.

Megalakulásunk 30. évfordulója alkalmából az elnökség megalapította a Szövetségért Díjat. E szövetségi szintű elismerést első alkalommal az odaítélő bizottság javaslata alapján az elnökség

Simon Béla nyugállomány ezredesnek, a tanácsadó testület titkárának, a BEOSZ alapító tagjának adta át. Az elnökség névre szóló emléktárgyban részesítette tiszteletbeli elnökeinket: Kelemen József ny. altábornagyot és Sipos Géza ny. ezredest.

Szövetségünk elismerését fejezte ki azoknak a szervezeteknek és személyeknek, akik 1990. február 27-én megalakították a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségét. Az akkori tizennyolc alapító szervezetből mára tizennégy jogutód szervezet maradt, amelyek továbbra is aktív tagjai a Szövetségnek. E történelmi tettüket az elnökség emléktárggyal ismerte el.

Az elnökség a múlt év szeptemberében hirdette meg a 30 év – 30 emlék elnevezésű alkotóművészeti pályázatot. A két legtöbb pályázót mozgósító szervezet, a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület és a Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület részesült elismerésben.

Az ünnepség Ökrös Tibor és zenekarának virtuóz műsorával, majd állófogadással zárult.

Elismerések az évfordulónkon

A honvédelmi miniszter ez alkalomból a Honvédelemért Kitüntető Cím Babérkoszorúval ékesített fokozatával Pásztor István ny. ezredest; a Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatával dr. Kovács György ny. ezredest, Sárközi József ny. ezredest, Iványi Nándor ny. ezredest; a Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatával Sztanó Zsuzsanna ny. őrnagyot, Szluk István ny. őrnagyot tüntette ki.

A Magyar Honvédség Parancsnokságának parancsnoka jubileumunk alkalmával ajándéktárgy elismerésben részesítette Kőszegi Ferenc ny. alezredest, dr. Helgert Imre ny. ezredest, Ipacs József ny. ezredest, Fekete István ny. ezredest, Sinyi Imre ny. ezredest, valamint dr. Abonyi Mátyás ny. ezredest.

Az országos rendőrfőkapitány Szövetségünk megalakulásának 30. évfordulója alkalmából emléklappal és tárgyjutalommal ismerte el Körtvélyessy Attila ny. rendőr alezredest.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka elismerésben részesítette Várszegi Györgyné ny. bv. törzsszázlóst.

Szövetségünk elnöksége jubileumi emléktárgyat adományozott dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszternek, Korom Ferenc altábornagynak és Erdélyi Lajos, humánpolitikáért felelős helyettes államtitkárának.

Az elnökség nemrégiben kivételes tevékenység elismerésére Szövetségért Díjat alapított, amelyet első alkalommal

a bizottsági döntés Simon Béla ny. ezredesnek ítélte oda. (Felvételünk az átadás pillanataiban készült.)

A 30. évforduló alkalmából megtartott ünnepségen számozott BEOSZ-emlékérmek, névre szóló emléktárgyak, alapítói emléktárgyak átadására is sor került.

Az elnökség köszönetét és elismerését fejezte ki a „30 év – 30 emlék” elnevezéssel meghirdetett pályázat résztvevőinek, és külön díjazásban részesítette a legtöbb pályázót mozgósító két tagszervezetünket.

Szövetségdiplomácia

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnökségének meghívására 2020 februárjában hat ország (Ausztria, Ukrajna, Románia, Szlovénia, Szlovákia, Szerbia) hét szövetségének tizennyolc képviselője érkezett meg a Hotel Hadik szállodába, ahol a vendégeket Esküdt Lajos ny. ezredes, a BEOSZ elnökhelyettese, nemzetközi ügyvivője, valamint Udvardy Endre ny. alezredes és Herdics Antal ny. alezredes, a Békéfenntartók Bajtársi Egyesülete vezetőségi tagjai fogadták. Ezt követően a Stefánia Palota Regiment éttermének Zászlós termében kölcsönös bemutatkozással és jó hangulatú, kötetlen baráti beszélgetéssel zárták az estét.

A BEOSZ elnöke, az operatív elnökség tagjai és a meghívott vendégek másnap találkoztak a delegáció tagjaival. Hazuga Károly ny. altábornagy bemutatta a Szövetségünket, a jelen lévő képviselőit, majd a Parlamentben tettek látogatást. A program este a Stefánia Palota Báró

Atzél Béla termében folytatódott, ahol dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter köszöntötte a vendégeket. Hangsúlyozta, hogy a katona, bármely nemzet katonája

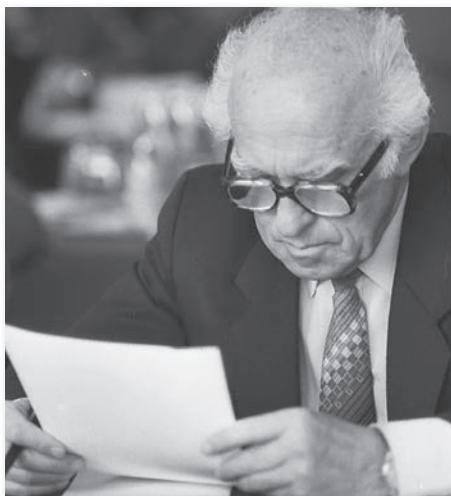
is legyen, a legdrágábbat, az életét is képes feláldozni a haza oltárán. Örömmel szólt arról, hogy a delegációk tagjai között számos ismerőst fedezett fel, akikkel együtt dolgozott különböző bizottságokban, értekezleteken. Szólt a nyugállományúakat érintő tervezett változásokról. Méltatta a BEOSZ sokoldalú tevékenységét, kifejtette, hogy a jövőben is számít a szövetségre és biztosította a jelenlévőket a támogatásáról. Elhangzott: a miniszter a születésnapját ünneplő BEOSZ részére Emlékpajzsot adományozott.

A BEOSZ ünnepségén részt vettek a nemzetközi delegáció tagjai is, akik megköszönték a szíves vendéglátást és gratuláltak az eredményes munkához, a színvonalas rendezvényhez.

ESKÜDT LAJOS NY. EZREDES,
ELNÖKHELYETTES
FOTÓ: BARA ERZSÉBET

A kezdet képei

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége megalakulásának 30. éves jubileuma alkalmából Kiséri-Nagy Ferenc

fotóriporter jóvoltából közzétehetjük az alakuló ülés archív fotóit. Köszönet illeti ezért ügyvivőnket.

A 80-as évek végén a katonák körében is több új egyesület alakult. Újabb lépésként 1990. február 27-én 18 szervezet képviselői kimondták a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének létrehozását. Az akkori vezetőkre a Szövetség beindításának számos, nem egyszerű feladata hárult. A kezdeti éveket követő fejlődés, a megannyi kezdeményezés, program, egyes eseményekhez kapcsolódó megmozdulás maradandó értéket teremtett. A tagszervezetek számának növekedése nyomán a 2000-es évek elején már közel 10 ezer fő tartozott a Szövetséghez.

Az elkövetkező időszakban hírleveleinkeben is igyekszünk bemutatni a Szövetség megalakulásának jubileumához kapcsolódó írásokat, képanyagokat. Elsőként tehát ízelítőt adunk alakuló ülésünk képi dokumentumaiból.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY, ALELNÖK

Obsitos- és veteránprogram

Magyarországnak békére, biztonság-
ra, stabilitásra van szüksége. Ezt
pedig a honvédelmi és haderőfejlesztési
program biztosítja. Ezt Benkő Tibor hon-
védelmi miniszter mondta a Stefánia Pala-
ta – Honvéd Kulturális Központban tartott
előadásán, az MH Budapesti Nyugállomá-
nyúak Klubja tagjainak. A tárcavezető a
Magyar Honvédség elmúlt harminc évéről,
aktuális helyzetéről, teljes megújításáról,
az eddig elvégzett, illetve jövőbeli felada-
tokról tájékoztatta a hallgatóságot.

Benkő Tibor ismertette a megváltozott biztonságpolitikai helyzetet, amelynek hatására a kormány elindította a honvédelmi és haderőfejlesztési programot. Beszélt a hibrid hadviselésről, a kibertérben zajló hadműveletekről, a Nyugat-Balkán instabil békéjéről, az illegális migrációról. Mint mondta, az új fenyegetésekre és a NATO által megjelölt keleti és déli veszélyeztetettségi irányokra adandó válaszul jött létre a program, amelynek eredményeként a Magyar Honvédség a térség meghatározó, a legkorszerűbb haditechnikával felszerelt, lojális, esküjéhez és hazájához végsőig hű katonákból álló haderejévé válhat. A miniszter rámutatott: a honvédelmi és haderőfejlesztési program megvalósítása mögött kiugróan jelentős anyagi források állnak. Kiemelte: amellett, hogy Magyarország teljesíti a NATO-nak, katonai szövetségünknek tett vállalását, azaz 2024-re a védelmi kiadások tekintetében eléri a GDP 2 százalékát, a kormány minden évben tovább növeli a tárca büdzsáját. „Hosszú évek hiánygazdálkodása után 2016-tal kezdődően az évenkénti költségvetés végre lehetőséget adott a mindenre kiterjedő fejlesztésre” – hallhattuk a rendezvényen.

A tárcavezető elmondta, hogy a program során a legmodernebb, a Magyar Honvédség igényei szerint gyártott haditechnikai eszközöket szerzik be, annak középpontjában mégis a katonák állnak. Ezt szem előtt tartva dolgozták ki azt az életpályamodellt, amely a felkészítési és kiképzési rendszer megújításán túl magában foglalja a lakhatási támogatást, az illetmények ütemezett emelését, valamint az egészségkárosodási biztosítást is. „Az egyenruhát viselő emberek különleges megbecsülésnek kell, hogy örvendjenek, hiszen esküjükben vállalták, hogy akár életük árán is megvédik a hazájukat” – mondta a miniszter. Hozzátette: idén alakítják ki az aktív szolgálatukat befejező katonák számára az obsitos-, valamint a veteránprogramot. Előbbit kifejezetten a nyugállományú katonák és a honvédségi nyugdíjasok számára dolgozzák ki jut-

tatási rendszer formájában, míg utóbbi a fegyveres műveleti feladatokban külszolgálaton részt vevő katonák részére alkotják meg.

Benkő Tibor külön hangsúlyozta az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztésének fontosságát. Rámutatott, hogy míg 2010-ben mindössze tizenhét tartalékos katonája volt a Magyar Honvédségnek, addig jelenleg már mintegy kilencezren tagjai a rendszernek. Kiemelte a hazafias, honvédelmi nevelés és a fiatal generációk megszólításának szükségességét. Mint mondta, a tárca számtalan programot, tevékenységet – köztük a Honvédelmi Sportszövetséget, a honvédelmi táborokat, a kadétprogramot, különböző ösztöndíjrendszereket – támogat és indított el a cél megvalósításáért, s jelenleg is dolgoznak a honvéd középiskolai rendszer országossá tételén. „Az a szándékunk, hogy 2030-ra nyolc-tíz ilyen iskola működjön országszerte, amely biztosítani tudja az altisztek, illetve tisztek utánpótlását” – emelte ki Benkő Tibor, hozzátéve, hogy a nyugállományúak munkájára éppen a honvédelmi nevelés terén számít a leginkább.

Előadásának zárásaként Benkő Tibor honvédelmi miniszter kiemelte: bár a program 2026-ig szól, a Magyar Honvédség fejlesztése azután is folytatódik. Már körvonalazódnak a 2030-ig tervezett változtatások és újítások, az erről szóló tervezetet hamarosan a kormány elé terjesztik.

RÉVÉSZ BÉLA
FOTÓ: RUZSA ISTVÁN

Megújult a „Bajtársainkért” alapítvány

A következő rövid, de jelentőséggel bíró mondat mély tartalmat és főként sok kérdést hordoz magában. Megújult a „Bajtársainkért” Közhasznú Alapítvány. Valójában inkább régi-új alapítványnak nevezhetjük. Az első kérdések: mit jelent, hogy megújult, miért kellett megújulnia? Az alapítványt 1993-ban a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége alapította. Az alapítástól napjainkig mintegy 27 év telt el. A korábban jelentős bevételekre támaszkodó alapítvány az elmúlt években a támogatások csökkenése, illetve elmaradása miatt már alig tudta segélyezési feladatát megvalósítani. Új távlatokat a 2019-es év hozott.

Igen, minden nyugdíjas katonának új, hogy ebben a választási ciklusban hallhattuk először a honvédelmi tárca vezetőjétől, hogy a nyugállományú katonákra „állománykategóriáknak” tekint, és ennek hangot is ad a legtöbb megnyilvánulásában, szót ejt a nyugállományúakról, azok helyzetéről, a tervezett segítségnyújtási elképzeléseiről és arról a gondolatról, mely szerint a katonai pályának élethosszig kell tartania.

Természetesen eddig is volt segítség a nyugdíjasainknak, főként a Magyar Honvédség Szociálpolitikai Közalapítványa részéről, de most, 2019 decemberében további lehetőség nyílt. Egy honvédelmi miniszteri levél formájában ugyanis az előzőekben jelzett elképzelések egyik tárgyiasult formája 10 millió forint támogatásként jelent meg, a bonnyolítás technikai követelményeivel. A konkrét feladat ennek az összegnek

a szétosztása a nyugállományú katonák számára, rászorultság mértéke alapján.

Az említett levél címzettje a BEOSZ által alapított „Bajtársainkért” Közhasznú Alapítvány volt, ami indokoltta tette az alapítvány megújítását. Megújult a kuratórium személyi összetétele, létszáma 7 főre nőtt, megújult az alapító okirat, új belső szabályzatok készültek és új lett az ügyrend is.

Néhány szót, adatot, és talán egy-két tapasztalatot is szívesen megemlítenék a munka folyamatáról.

Az alapítvány olyan tájékoztatót és javaslati lapokat készített és küldött a BEOSZ-tagszervezetek és -tagszövetségek vezetőinek, amelyek kitöltése és visszaküldése után helytálló adatokhoz jutott a kuratórium, és dönteni tudott a rászorultság kérdésében. A döntés alapjául szolgáló néhány vizsgálati szempont: a nyugdíj összege, az egészségi állapot, a szociális és a családi helyzet, a tagszervezeti munka. Hosszas pontosítások és egyeztetések után megszülettek a megbízható eredmények, a kuratórium döntési helyzetbe került.

Két csoportban, decemberben és januárban ítéltük oda a támogatásokat összesen 171 fő (117 nyugállományú katona, 13 honvédségi alkalmazott és 41 katonaözvegy) részére. Az átlag: 59 ezer forint/fő. A 10 millió forint támogatási összeget teljes egészében kiosztottuk.

A támogatás fogadtatása az érintettek körében rendkívül pozitív volt. Megerősítette a hitet, hogy a honvédelmi tárca vezetése nem feledkezik meg a nyugállományú katonákról, honvédségi alkalmazottakról, katonaözvegyekről, akik sok esetben betegségekkel küzdenek, néha méltatlan körülmények között élnek, ugyanakkor aktív tagjai a helyi közösségeknek. Részükre ez a támogatás rendkívül nagy jelentőséggel bír.

A megújult alapítvány ezt az első feladatot vizsgamunkának tekintette és hibátlanul hajtotta végre. Köszönet mindazoknak, akik minden segítséget megadtak a feladat sikeres elvégzéséhez. Kiemelten a BEOSZ vezetőjének, munkatársainak, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság vezetőjének és munkatársainak, és nem kevésbé a BEOSZ-tagszervezetek vezetőinek.

És végül, Tisztelt Adófizető Bajtársaink! Ha úgy érzitek, ti is szeretnétek támogatni az idős, segítségre szoruló katonákat, katonaözvegyeket vagy özvegy katonákat, az életüket a honvédségnél töltött volt (köz)alkalmazottakat, tegyék meg, hogy a nekik nagyon fontos, a személyi jövedelemadótokból felajánlható 1%-ot a „Bajtársainkért” Közalapítvány útján eljuttatjátok hozzájuk. Adószámunk: 18054891-1-42

(„Eseményfotóink” a tavalyi év végi kuratóriumi ülésen készültek.)

KOPASZ JENŐ
NY. DANDÁRTÁBORNOK,
A KURATÓRIUM ELNÖKHELYETTESE

Lőrincz Kálmán vezérezredes, a kortanú

A Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban köszöntötték nyolcvanegyedik születésnapján Lőrincz Kálmán nyugállományú vezérezredest. A tábornok fordulatokban gazdag életútjáról Zsalakó Istvánnak, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. munkatársának beszélt a kamerák előtt. Az ebből készült filmet Rendszerváltozás a hadseregben – Lőrincz Kálmán vezérezredes címmel a születésnapjához köszöntéssel egybekötve mutatták be.

Hadnagyként, 1960-ban kezdte katonai szolgálatát, majd 1994 márciusában mint a Magyar Honvédség parancsnoka ment nyugállományba. Lőrincz Kálmán, bár megtiszteltetésnek tartja, hogy a rendszerváltás különleges, a haderő szempontjából sok lemondással és nehézséggel övezett időszakában öt éven át vezethette a honvédséget, katonai pályája legfontosabb állomásaként mai napig az 1979-től 1984-ig tartó éveket tekinti,

amikor a tatai 11. harckocsihadosztály parancsnokaként szolgált ezredesi rendfokozatban.

Az eseményen Benkő Tibor honvédelmi miniszter gratulált az ünnepeltnek. Mint fogalmazott: a Kortanúk című filmsorozat – amelybe a most bemutatott alkotás is illeszkedik – olyan rendkívüli emberekről szól, akiktől csak tanulni lehet. Lőrincz vezérezredes esetében végképp nem helytálló a nyugállományú kifejezés, hiszen egy katona egy életen át szolgálja azt az országot, amelynek védelmére fel esküdött.

A saját és a tárcavezető nevében Korom Ferenc altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka adott át aján-

déket az ünnepeltnek. Az altábornagy köszöntőjében elmondta: a fiatalabb generáció csak remélheti, hogy Lőrincz vezérezredeséhez hasonló, fél évszázadot átölelő, tartalmas és mindenben kiemelkedő katonai pálya adatik meg neki, amelyet az elhivatottság és a haza iránti szeretet fémjelez” – mondta Korom altábornagy.

A filmbemutató alkalmából a Zrínyi Kiadó Lőrincz Kálmán Menetben című kötetének második, bővített kiadását is megjelentette.

HONVEDELEM.HU

Emlékezzünk!

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány hetvenöt éve, 1945. március 4-én, elsőként a debreceni honvédkerület területén alakította meg a fasizmus elleni harcra szervezett 6. honvéd gyaloghadosztályt. E napon 10 órakor a Szövetséges Ellenőrző Bizottság megbízottja a Pávilon (ma Bocskai) -laktanya hadifoglyait átadta a honvédelmi miniszter megbízottjának. Székely László ezredes, a hadosztály parancsnoka bejelentette: „A Vörös Hadsereg főparancsnoksága a hadifogolytábort a mai napon átadta a magyar kormánynak. A Kormány megbízásából, mint a 6. honvédhadosztály parancsnoka a laktanyát ezennel átveszem. A mai nappal bajtársaim hadifogsága megszűnt.”

A debreceni Radaros Katonák Baráti Köre megemlékezésen idézte fel a korabeli eseményeket.

SZARKA JÁNOS NY. EZREDES

Nőnap i anziksz

Tagszervezeteink és tagegyesületeink programjaiból ezúttal sem maradhettek ki a nőnap i köszöntők. Ezúttal három helyszínről adunk közre tudósítást.

BUDAPESTEN a nemzetközi nőnapon minden földi jóval, de mindenekelőtt kedvességgel és jókedvvel köszöntötték a hölgyeket a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület férfitagjai. Kórusuk dalra is fakadt, hogy minél emlékezetesebbé tegyék ezt a szép napot.

MARCALIBAN a Civil Szervezetek Háza adott otthont a Marcali Bajtársi Egyesület nőnap i ünnepségének. A rövid köszöntőt alkalmi vers követte, majd a Bajtársi Dalárda rukkolt elő erre az alkalomra összeállított színes dalcso korrall.

SZENTENDRÉN a Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub férfitjai ebből az alkalmából ünnepi műsorral és virággal kedveskedtek a hölgyeknek, akik finomságokkal viszonozták klubtársaik figyelmességét.

Példamutató katonazövegyek

A Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban rendezték meg március 9-én a Katonazövegyek XVII. Országos Találkozóját. Szabó István honvédelmi

államtitkár köszöntőjében hangoztatta: az aktív szolgálat alatt vagy nyugállományban elhunyt katonák özvegyeinek tartott ünnepség a Honvédelmi Miniszté-

rium és a Magyar Honvédség legszebb hagyományai közé tartozik. A katonák nagy családjaként tekintünk a honvédségre, ilyenformán szép kötelességünk

a családtagokról, az egykori hivatásos és szerződéses katonák özvegyeiről és családtagjairól való gondoskodás.

A katonazövegyek közösségének fontosságát hangsúlyozva az államtitkár hozzátette: „Az önök szolgálata nemcsak a Magyar Honvédség, hanem az egész magyar társadalom számára is példamu-

tató és nélkülözhetetlen. Nem lehetünk eléggé hálásak azért az áldozatért, amelyet társuk oldalán hoztak a haza szolgálatában.”

E találkozó is hagyományosan kapcsolódott a nőnaphoz, így az államtitkár az alkalommal élve köszöntötte a hölgyeket. Végül Szabó István és Sáfár Albert dan-

dártábornok, a Magyar Honvédség Parancsnoksága törzsfőnökének támogató helyettese honvédelmi minisztériumi, valamint honvéd vezérkari elismeréseket, illetve emléktárgyakat adott át. A program a Honvéd Táncegyüttes műsorával zárult.

ÖRDÖG KOVÁCS MÁRTON
FOTÓ: TÓTH LÁSZLÓ

A Hajdúságban 2500.

Ünnepélyesen vették állományba nemrégiben Debrecenben, a Nagysándor József Laktanyában Hajdú-Bihar megye 2500. szerződéses katonáját, az alapkiképzésre bevonult

Tarr Jánost. Az eseményen részt vettek a területi katonai igazgatási szerv munkatársai, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár katonái, valamint a sajtó képviselői.

A húszesztendős fiatal katonát alegységének vezetője, Varga István alezredes, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 39. Lövészszázalójának parancsnoka köszöntötte és egy kiképzésre összeállított felszerelési csomagot is átadott részére. Ezt követően Nagy Zoltán alezredes, a cívisvárosban működő 2. katonai igazgatási központ parancsnoka emléklakettet nyújtott át a 2500. bevonulónak.

A megyében 2001 novemberétől működő toborzóiroda szakemberei sikeres együttműködést alakítottak ki az önkormányzatokkal, a foglalkoztatási szervekkel, az oktatási intézményekkel, a civil szervezetekkel és a média képviselőivel. A szerződéses katonák sikeres toborzása mellett említsük meg: a honvédtiszt-, illetve altisztképzésre, valamint a pilótaképzési programra eddig közel 1500 fő jelentkezett Hajdú-Bihar megyéből, a 2012-ben megújított tartalékos rendszerhez pedig már több mint ezren csatlakoztak.

HADKIEGESZITES.HU

Katonahősök megújuló mementói

„Feladatunk, hogy emlékezzünk és emlékeztessünk azokra, akik vérüket áldozták hazánkért, nemzetünkért.” Ezt Erdélyi Lajos, a Honvédelmi Minisztérium humánpolitikáért felelős helyettes államtitkára az első világháborús hadisírok felújítását feldolgozó, „Véres csaták után látnak édes álmot...” című dokumentumfilm bemutatóján mondta. Emlékeztetett: a Nagy Háború centenáriuma a honvé-

delmi tárca jelentős erőforrásokat mozgósított annak érdekében, hogy a jövő magyar nemzedéke számára megmenthesse és továbbörökíthesse katonai emlékezetünk megannyi fontos helyszínét.

A rendszerváltást követően újraindult a magyar hadisírgondozás, a hadisírok továbbra is hirdetik a magyar katonák hősiességét. Az idő azonban nem kímélte a halandó anyagot – hallhattuk a

rendezvényen. A sírkövek megrepedtek, a keresztek rozsa marta, a hősi temetők egy részét pedig visszafoglalta a természet. A többévi kemény munka és elszántság végül meghozta gyümölcsét, az adósságunkat sikerült leróni. Szerte az országban több mint huszonnégyezer megújult hadisír, hősi emlékmű, emlékpark és művészeti alkotás szolgálhat az emlékezés színhelyül.

Dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka arra emlékeztetett, hogy az első világháborúban részt vevő, hárommilliónál is több magyar katona közül több mint 600 ezren haltak hősi halált. Erről hosszú évtizedekig nem beszéltek, ezt a társadalmi adósságot törlesztenünk kell. Felidézte: a Magyarországon fellelhető első világháborús katonatemetők felújítása az erről szóló kormányrendelet nyomán 2016-ban indult, 2 milliárd forintos támogatással. A honvédelmi miniszter két körben írt ki pályázatot települési önkormányzatok és temetőket fenntartó egyházak részére.

Elhangzott: az eltelt csaknem négy évben 308 pályázat kapott anyagi forrást az első világháborúhoz köthető épített örökség megújítására. Ennek keretében összesen 23 970 hadisír, 148 emlékmű, 7 emlékpark, 6 művészeti alkotás és 15 kriptá, valamint mauzóleum felújítása valósult meg. A magyar hadisírok és emlékhelyek mellett számos hadifogoly-temető is megújult, ahol orosz, olasz, román, szerb katonák is nyugszanak.

Kulcsár Gábor, a dokumentumfilm készítő HM Zrínyi Nonprofit Kft. ügyvezetője kijelentette: a háború sosem ér véget egy békemegállapodással, egy fegyverszünettel, hanem csak akkor, amikor az utolsó hősi halottat is eltemették. A Magyarországon található hadisírok felújítására készült kormányrendelet egy lépéssel közelebb vitt az első világháború lezárásához.

A rendezvényen köszönettel illették a HM HIM munkatársait, a film valamennyi készítőjét.

ANTAL FERENC
FOTÓ: RUZSA ISTVÁN

A küzdelem napja

A Vasi Honvéd Bajtársi Egyesület Hunyadi Mátyás Fekete Serege elnevezésű hagyományőrző csoportja második alkalommal rendezte meg a középkori harcosok küzdelmét bemutató történelmi gálaműsorát. A rendezvény az MH 11. Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda épületében zajlott, amelyen különféle felszerelésekkel, fegyverzetekkel rendelkező, középkori páncélos nehézgyalogosok csaptak össze, ezúttal virtuális tér és valós csatateret helyett egy erre az alkalomra előkészített, személyes küzdelmekre kijelölt arénában.

A felkért 14 harcos színvonalas gála keretében tett meg mindent a hagyományőrzés népszerűsítéséért, a történelmi ismeretek gyarapításáért. A küzdők nem csupán egymást tették próbára, hanem a gyerekekkel is összeálltak egy szabad stílusú mérkőzésre.

Említsük meg: a program során toborzópont is működött, ahol az érdeklődők kipróbálhatták az MH 83. Poppr Emil Területvédelmi Zászlóalj katonai felszereléseit, haditechnikai eszközeit. A nagydíjnyertes bemutatón ismerkedhetett meg a fekete sereg harci és társzerekeivel, tüzérségi eszközeivel, fegyvereivel, sőt, a vállalkozó kedvűek akár páncélinget is felpróbálhattak.

Segítsünk, hogy segíthessenek!

Összhangban a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) alapcéljaival, azt mondanám, hogy az érdekvédelem a tagegyesületek egyik legfontosabb feladata. Ez igaz, de ha azt kezdjük el részleteiben vizsgálni, hogy egyesületi szinten mit tudunk tenni az általunk képviselt tagok érdekvédelme érdekében, már sokkal árnyaltabb a kép. (E „vizsgálatot” nemrégiben egy Székesfehérváron tartott érdekvédelmi konferencia résztvevői számára végezte el szerzőnk. A szerk.)

Fel kell tenni a kérdést: milyen felhatalmazással tudunk részt venni a társadalmi párbeszéd folyamatában, milyen jogosultságokkal rendelkezünk? Utánanéztem, és azt kell mondanom, hogy a társadalmi párbeszéd elemei eléggé megfoghatatlan módon vannak definiálva. Vagyis a párbeszéd feltételei, területei, tartalma nagyrészt a párbeszédben részt vevő felek – magától értetődően, sokszor ellentétes érdekű felek – megállapodásától függenek. Ennek a megállapodásnak lehetnek pozitív, de ugyanúgy lehetnek negatív eredményei is.

Mintegy ötvenezer ember érdekében

Az érdekvédelemnek, érdekképviseletnek és érdekérvényesítésnek társadalmi szinten rengeteg színtere, eleme és megvalósulási formája létezik. Ami ebből minket érint, érdekel, az a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum.

A BEOSZ a komplex érdekegyeztetési folyamaton belül, annak részeként, de jól elkülöníthetően a honvédség állományából nyugállományba vonult katonák és polgári (honvédségi) alkalmazottak, illetve az úgynevezett gondoskodási körbe tartozó személyek, hozzátartozók érdekeit képviseli. Fontos tudni, hogy mindenkiét, aki ebbe a körbe tartozik, és nemcsak a BEOSZ-tagokét. Ez országos szinten mintegy 50 000 ember.

A Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum (HÉF) munkáját elsősorban a közös gondolkodás, a partneri viszony és a kompromisszumkészség jellemzi. Mégpedig azért, mert a feleknek van egy közös céljuk: a honvédelem ügyének képviselése. Tagjaink sokszor teszik fel nekünk a kérdést, hogy ugyan mit csinál a BEOSZ? Mit tesz értünk? Hol vannak az eredmények?

Az érdekvédelem, érdekképviselet és érdekérvényesítés folyamata kétségkívül lassú, sziszifuszi munka. Gyors megoldások ritkán születnek. A problémák, részérdekek felvetésétől, megjelenítésétől, konkrét, tárgyalható formában történő megfogalmazásától a megoldásig sokszor évekig is elhúzódó, egyeztetések és kompromisszumok sokaságán keresztül jutunk el, de azok a témák, amik a HÉF elé kerülnek, nem évülnek el. A lassúság sokszor szül türelmetlenséget, elégedetlenséget és bizalmatlanságot. Nemkülönböztetve az esetleges kudarcok.

A hallgatás bűne

Ha már a bizalmatlanságról beszélünk, nem kerülhetünk meg egy témát, a szolgálati járadékosok ügyét. A 2012-es nyugdíjtörvény sok embert, nyugállományú katonák tízezreit hozta méltatlan helyzetbe. Ebben az időszakban vártuk a segítséget, és nem kaptuk meg. Ez bűn volt. Ha más nem, hát a hallgatás bűne. Ez soha nem látott mértékű elfordulást eredményezett a nyugdíjasszervezetektől és a honvédelmi szervektől. Az érdekképviselési munkáról pedig azt gondolják, hogy akkor mondott csődöt, amikor a legnagyobb szükség lett volna rá.

És azt hiszem, itt értünk el az egyesületek feladataihoz. Szinte minden honvédséghez köthető nyugdíjasszervezet alapszabályában benne van az érdekvédelem mint fő tevékenység, de az is igaz, hogy egyesületi szinten konkrét ügyekben érdekvédelmi, érdekképviselési tevékenységet ritkán végzünk. Mégpedig azért, mert általában nincs felhatalmazásunk, hogy mint érdekvédők lépünk fel hivatalos

érdekképviselési fórumokon. A nagyobb településeken, megyei szinteken működik nyugdíjas érdekegyeztető testület, ahova megfelelő felhatalmazással, ha lehetőség adódik, esetleg összefogva másokkal érdekes elküldeni a képviselőnket.

Vagyis feladatunk, hogy a helyi lehetőségeket figyelembe véve lépünk fel a tagjaink és a velünk egy érdekkörbe tartozók érdekében, szorosan együttműködve a helyi érdekképviselési szervezetekkel, fórumokkal. Az érdekegyeztetés nehéz, embert próbáló feladat. Szeretném kiemelni, hogy érdekvédelmi munkába kezdeni csak alapos felkészülés után lehet. Ismerni kell a jogszabályokat, a helyi rendeleteket, a már megkezdett folyamatokat, az elért eredményeket, a partnerek érdekeit, a helyi lehetőségeket, és nem utolsósorban a képviselt emberek akaratát. Ráadásul vigyázni kell, hogy elkerüljük a politikai felhangokat, illetve az ezzel kapcsolatos esetleges félreértéseket, illetve mindenképpen el kell kerülni, hogy a helyi tevékenységünkkel szembemenjünk az országos törekvésekkel!

Megalapozottan, átgondoltan

Az eddigiekből kiindulva, véleményem szerint az érdekvédelem és az érdekképviselés területén a legfontosabb helyi feladatunk, hogy vegyük észre az adott társadalmi réteg közös problémáit. Végezzünk minél szélesebb körű felméréseket, próbáljuk elemezni a felvetődő gondokat, törekedjünk nagyobb érdekkörbe illeszteni őket, fogalmazzuk meg a javaslatainkat és juttassuk el arra a szintre, ahol a legtöbbet tudnak tenni az érdeklünkben. Segítsük a BEOSZ-elnökség, és a HÉF-delegáltak munkáját azzal, hogy a folyamatban lévő tárgyalásokhoz megalapozott adatokat, véleményeket, kiegészítéseket, új megállapításokat teszünk. Aztán az elért eredményeket pedig juttassuk el a tagjainkhoz, hogy tudjanak róluk.

A HÉF-be delegált BEOSZ-képviselők felkészült, nagy szakmai tudással rendelkező személyek, akik egyrészt évtizedek óta dolgoznak az érdekegyeztetés részterületein, másrészt jól ismerik a hadsereg működését. Azokat a lehetőségeket, amiket kihasználva előbbre lehet jutni. Úgy gondolom tehát, az érdekvédelem és az érdekképviselési munka szövetségi szinten a legeredményesebb. Nekünk az a feladatunk, hogy segítsük őket, és adjunk muníciót a kezükbe. Ennek lehet eszköze a kritika is, de csak az építő kritika.

Tudom, nem mindenki ért velem egyet, de megítélésem szerint a HÉF résztvevői eredményes, jó munkát végeznek. Köszönet illeti mindkét oldal tevékenységét.

Érdekvédelem és gondoskodás

Sokan azt várhatják tőlem, hogy sorolni kezdem, hol, hány embert képviselünk, kik azok, akik városi, megyei szinten a gondoskodási körbe tartoznak, hány látogatást, környezetfelmérést végeztünk, hány segélykérelmet indítottunk, hány elhunyt bajtársunk hozzátartozói mellett álltunk ott a legnehezebb órákban, hány elismerési javaslatot tettünk és a többi. Mi valóban elvégeztük ezt a munkát. Tiszteletet érdemel minden egyesületi vezető és aktivista. Áldozatos, sok munkát végeznek el, és mindezt ingyen, emberségből. Anélkül, hogy a jogos költségeik – mert vannak ilyenek – megtérítése valaha egyáltalán szóba került volna.

Csak hogy én úgy látom – és tudom, nem vagyok ezzel egyedül –, hogy ez nem érdekvédelem. Ez szociális és kegyeleti gondoskodás. Az érdekvédelem és a szociális tevékenység sok ponton kapcsolódó, de egymással össze nem keverhető szakterület. Mindkettő speciális felkészültséget és más-más ismereteket feltételező tevékenység. Intézményrendszerük is különböző.

Állítom, nincs még egy olyan állami szerv – nevezzük ebből a szempontból munkáltatónak –, amely annyi erőforrást, személyi, szervezeti és anyagi eszközt állít szolgálatba a munkavállalók és nem utolsósorban a nyugállományúak és családtagjaik érdekében, mint a Honvédelmi Minisztérium. Gondolok itt az egészségügyi ellátórendszerre, a pihenés és a rekreáció bázisaira, a szociális ellátásra, a segélyezésre és a kegyeleti gondoskodásra. Minden rendszernek vannak hibái, biztosan ennek is, mindemellett példaértékű.

Az előbb felsorolt feladatok – és persze ezenkívül még sok egyéb feladat – ellátására a Magyar Honvédségnek van egy jól kiépített rendszere, szervezete. Úgy hívják, hogy Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság. A területi szervei a Katonai Igazgatási Központok, a Toborzó és Érdekvédelmi Irodák. Minden ilyen központban működnek érdekvédelmi irodák, jól felkészült, elhivatott munkatársakkal. Minden tisztelem az övék. Bár nem az én tisztem megítélni, de úgy gondolom, jó katonák, elhivatott szakemberek és jó emberek.

Bizalommal, türelemmel, megértéssel

Bár biztosan van a munkájuknak érdekvédelmi vonatkozása is, szerintem az ő munkájuk lényege a gondoskodási körbe tartozó személyekkel kapcsolatos szociális és kegyeleti gondoskodás. Csak végig kell gondolni, hogy milyen ügyekkel foglalkoznak.

A végére hagytam, de az egyik legfontosabbnak tartom a kegyeleti gondoskodást. Az érdekvédelmi irodákban szolgálatot teljesítők életünk legfájdalmasabb pillanataiban nyújtanak segítséget. Itt, ezen a helyen is szeretném megköszönni nekik. Sok munkájuk van, és szükségük van rájuk. Az irodák állománya egyszerűen nem elégséges arra, hogy mindenkit utolérjen. Itt van jelentősége a megbízólevélnek. Azt hiszem, fel kell tenni a kérdést magunknak, hogy megfelelő és elégséges módon segítjük-e a munkájukat?

Azt már mondtam, hogy az érdekvédelmi munka közvetlen, megfogható, gyors eredménnyel ritkán kecsegtet. Következetes, higgadt, okos, átgondolt, tervszerű, együttműködésen és kompromisszumokon alapuló, a legtöbbször hosszú távú munkát igényel. Ebben az esetben eredményes. A szociális tevékenység viszont a gondoskodási körbe tartozó barátaink kritikus élethelyzetében viszonylag gyors, érdemi segítséget jelenthet. Ne feledjük azt se, hogy a hivatalos eljárásokon túl létezik bajtársi, baráti segítségnyújtás is, amihez nem kellenek kérvények és környezettanulmányok, csak felismerés és egy kis jóindulat.

A kegyeleti gondoskodás során azzal tehetjük a legtöbbet, ha odaállunk a hozzátartozók mellé. Erőt adunk a gyász elviseléséhez, és nem hagyjuk magukra a barátainkat akkor, amikor a legmagányosabbak. Legyünk emberek!

Nem állítom, hogy zsebemben van a bölcsek köve. Azt sem mondom, hogy mindenben igazam van, de amit leírtam, így is gondolom. Akár az érdekvédelemben, akár a szociális gondoskodásban kialakult egy intézményrendszer és egy profi csapat, amelynek tagjai teszik a dolgukat. Kérem és javaslom, hogy legyünk minél inkább részei ennek az intézményrendszernek és csapatnak. Talán motónak is jó lenne: SEGÍTSÜNK, HOGY SEGÍTHESSENEK!

BERDÓ GÁBOR KÁROLY NY. SZÁZADOS,
A KÖZÉP-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ ELNÖKE
FOTÓ: KISÉRI-NAGY FERENC

Vác: hagyomány és szolidaritás

Az Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület beszámoló közgyűlésén értékelte az elmúlt évet, de nem csupán erről volt szó. A 20 évvel ezelőtti laktanyabezárást követő megtorpanás után, mára az egyesület közel 240 fős taglétszáma Vác város és környéke egyik legnagyobb nyugdíjas civil szervezetévé vált, példaadón törődnek az idős bajtársakkal, eleget tesznek a tagság művelődési és kulturális igényeinek, a magyar katonai hagyományok megismerése és megismertetése programjaik középpontjában áll.

A közgyűlésen Inotay Gergely Ábel alpolgármester megnyitójában elmondta: a hagyomány, összetartás, folyamatosság, kultúra, emlékezet, szolidaritás szavak, fogalmak juthatnak eszünkbe az egyesületről szólva. Olyan pozitív eszmeiség, amit politikától függetlenül minden városvezetésnek tiszteletben kell tartani, támogatni pedig kötelessége.

Az egyesület elnökségének beszámolóját Szegedi János elnök ismertette. Elmondta, hogy a múlt évben több mint 30 rendezvényt szerveztek. Ezek között voltak kirándulások, túrák, klub-délutánok, bálók, megemlékezések és ünnepségek. Az egyesület berkeiben

kártya- és sakk-klub, női dalkör, férfi dalárda, tánckör, irodalmi és zenei kör is működik. Elhangzott még, hogy az egyesület pénzügyi helyzetét jelentősen javította a BEOSZ- és más pályázatokon nyert több mint 500 ezer forint.

A 2020-as esztendő is bővelkedik rendezvényekben és kirándulásokban. E programoknak is köszönhető, hogy a városban és környékén a megalakulásának 40. évfordulóját tavaly ünneplő honvéd nyugdíjas-egyesületnek jó híre ment, ezen a közgyűlésen is több mint 10 új belépő csatlakozott a szervezethez.

SZEGEDI JÁNOS NY. ALEZREDES, ELNÖK

A nyíri tagság értékelése: kiváló!

A Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület közelmúltban megtartott közgyűlésén leginkább önzetlen társadalmi munkáról, példaértékű partneri kapcsolatokról, a tagságot érdeklő, a segítségre mindig kész bajtársakról esett szó, amikor felidéztek a tavalyi esztendőben történeteket. A beszámolóra számos partner, így a Hajdúhadházi szolgálo katonák képviselőjének jelenlétében került sor. Megjelent az eseményen többek között Esküdt Lajos ny. ezredes, a BEOSZ elnökének helyettese, Papp András alezredes, a MH 2. vitéz Vathay Antal Területvédelmi Ezred parancsnokának helyettese, Tóth Sándor ny. ezredes, a Nyíri Honvéd Egyesület elnöke.

Az elnök, Kovács József ny. alezredes elmondta: az 54 tagot számláló egyesület Nyíregyháza, Debrecen, Tokaj, Tarcál, Gávavencsellő, Újfehértó, Kálmánháza önkormányzataival szoros kapcsolatot tart, a települések közéletében katonai tiszteletadással, koszorúzásokkal, a történelmi hagyományok őrzésével vesz részt. Mint mondta, példaértékű a kapcsolatuk a BEOSZ elnökségével, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár parancsnokságával és a területi vízügyi igazgatósággal, sőt kapcsolataik „átnyúlnak” az ország határain, egészen Szatmárnémetiig. A gazdasági vezető, Kovács Lajosné beszámolójából pedig kitűnt, hogy hat pályázaton vettek részt, sikerrel, így több mint kétmillió forintból gazdálkodhattak.

Az egyesület tagjai hozzászólásaikban kiválóra értékelték az elnökség munkáját, a beszámolót elfogadták. A közgyű-

lés határozathozatala után elismeréseket adtak át, majd kiadós vacsorával, baráti beszélgetéssel zárult a program.

(Fotóink a közgyűlésen, illetve Barna Hajnalka örvezető jóvoltából a lövész-

dandár könyvtárában tett tavaly szeptemberi látogatáson készültek. A szerk.)

KOVÁCS JÓZSEF NY. ALEZREDES, ELNÖK
MH 5. BOCSKAI ISTVÁN LÖVÉSZDANDÁR KÖNYVTÁRA

Nyíregyháza: 50 éves klubélet

A megalakulásának fél évszázados jubileumát ünneplő nyíregyházi Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubja megtartotta éves beszámoló közgyűlését. A rendezvényen Esküdt Lajos ny. ezredes, a BEOSZ elnökhelyettese mellett részt vett az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred, az MH 6. Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda, a Nyíregyháza és Térsége Nyugdíjas Szövetség, a Honvédszakszervezet Nyugállományú Tagozat nyíregyházi alapszervezete, a Nyíri Honvéd Egyesület, valamint a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület képviselője.

Szluk István ny. őrnagy, elnök köszöntőjét és Koleszár Józsefné szavazatát követően elhangzottak a szokásos beszámolók, majd hozzászólások következtek. Az eredmények és a tények igazolják, hogy a klub 2019. évi tevékenysége az előző évekhez viszonyítva lényegesen sikeresebbnek bizonyult. A közgyűlésen elfogadták az elnökség, a gazdasági vezető, az alapítvány kuratóriumi elnöki, valamint a felügyelőbizottság-elnöki beszámolót, a munka- és pénzügyi tervet, illetve meghatározták az éves tagdíj mértékét.

Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke jókívánságait fejezte ki a

szervezetnek, elismeréseit Pápai Jánosné (emléktárgy), Bodnár Istvánné (könyv) és Pataky József (BEOSZ Emlékpajzs) vehette át.

Elhangzott: az idei év jelentős a szövetség és a klub életében egyaránt, hiszen az előbbi megalakulásának 30., az utóbbi pedig létrejöttének 50. évfordulóját ünnepli.

A program során az ebédet baráti beszélgetés követte, a résztvevők megtekinthették a klub életéről, az év eseményeiről tanúskodó fotókiállítást is.

SZLUK ISTVÁN NY. ŐRNAGY, ELNÖK

FOTÓ: BARA ERZSÉBET

Nagykanizsa: új elnök és alelnök

Közkedvelt programok, kiváló együttműködés a városi idősügyi szervezeteivel, a megyei társ fegyveres egyesületekkel, az országos szövetségekkel és a horvátországi, perlaki nyugdíjasokkal; gondos gazdálkodás a közös forintokkal, a város polgármestere által is nagyra becsült aktivitás és hagyományápolás... Így foglalható össze a Nagykanizsai Honvéd Egyesület tavalyi éve. Mondhatnánk, így foglalható össze az a színvonalas tevékenység is, amelynek folytatását már utódjára bízta az egészségi állapotára tekintettel lemondott elnök, Tarr Ernő ny. ezredes.

A rendezvényre szép számmal jöttek el az egyesületi tagok: 119-ből 90-en gondolták úgy, hogy részvételükkel, nemkülönben a meghívott vendégek, a város polgármestere, Balogh László, a BEOSZ, a Honvéd Kaszinó, a katonai igazgatási és érdekvédelmi iroda, a nyugdíjas határőrök és rendőrök egyesülete képviselőinek jelenlétében kerüljön sor az éves beszámolóra, a tisztújításra, a jövő évi elképzelések megvitatására. Említsük meg, a résztvevők mindenekelőtt egyperces néma főhajtással emlékeztek meg tavaly elhunyt bajtársaikról.

A beszámolót követően Tarr Ernő ny. ezredes bejelentette: egészségi állapota

miatt lemond elnöki tisztségéről. Javaslataira a közgyűlés vezető tisztségviselőnek megválasztotta Hajduk Zoltán ny.

őrnagyot. Ezt követte a 2019-es év pénzügyi beszámolója, a felügyelőbizottság pedig állásfoglalásában értékelte a tava-

lyi egyesületi tevékenységet. A hivatalos procedúra során a tagság elfogadta a beszámolókat, a jövő terveit, 2020 programpontjait. Az elnökség időközben rendkívüli ülést tartott, amelyen Körvélyessy Attila ny. rendőr alezredest elnöknek, Hajduk Zoltán ny. őrnagyot pedig alelnöknek választották meg.

A közgyűlés elismerések átadásával s az azt követő ebéddel, kötetlen beszélgetéssel ért véget.

HAJDUK ZOLTÁN NY. ŐRNAGY

Csepreg: jubileum és tisztújítás

Megtartotta tisztújító és tízéves jubileumi közgyűlését a Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület. A gyűlés résztvevőit László Attila nyugállományú alezredes, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójának vezetője köszöntötte, majd átadta a BEOSZ jubileumi emlékérmét és oklevelét az egyesület fennállásának 10. évfordulója alkalmából, továbbá tolmácsolta a BEOSZ elnökségének jókívánságait. Ezután Bencsik Géza elnök számolt be a 2019-es évről, amit a tagság egyhangúan elfogadott. Ezt követően a pénzügyi beszámolóra, majd a 2020-as évi tervek

ismertetésére került sor. A rendőrség nevében Ávár Imre őrnagy számolt be az egyesülettel végzett közös munkáról. Elhangzott: az egyesület tagsága 2019-ben 2118 óra önkéntes szolgálatot látott el.

A beszámoló és a tájékoztató elfogadása után leköszönt a régi elnökség, majd a jelölőbizottság által összeállított javaslatok alapján a jelenlévők új elnökséget választottak. Az egyesület elnöke Bencsik Géza lett, akit egyúttal a tagság delegált a BEOSZ megalakulásának 30. évfordulója alkalmából tartott ünnepségre. Elnökhelyettesekké pedig Horváth Zsoltot és Radics Istvánt választották meg.

A tisztújító rendezvény elismerések átadásával, közös vacsorával, illetve kötetlen beszélgetéssel zárult.

HORVÁTH ZSOLT T. ÖRNAGY

Jánoshalma: katonaemlékek méltó ápolása

Eredményes pályázatok, vidám hangulatú és egészségmegőrző programok, aktív részvétel a város közéletében, méltó megemlékezések az egykori alakulatról és a hajdani bajtársakról, megfelelő sáfarkodás a költségvetési forrásokkal. Mindezekről hallhattak a jánoshalmi Bem Honvéd Nyugdíjas Egyesület közgyűlésének résztvevői a nemrégiben megtartott közgyűlésükön. A közgyűlésen köszöntötték a tavaly „kerek” születésnapjukat betöltött tagokat is. Az eseményen részt vett Czeller Zoltán, a település polgármestere, aki elismerően szólt az egyesület munkájáról, a város társadalmi életében betöltött aktív szerepéről.

Györgypál Csaba ny. alezredes elnök beszámolójában külön köszönetét fejezte ki az egyesület támogatásáért mindazok-

nak, akik a személyi jövedelemadó egy százalékával, összesen 58 229 forinttal járultak hozzá a célok eléréséhez. A tagság számára mindig is fontos volt a

katonaemlékek ébren tartása. Ennek jegyében kiemelt rendezvényen emlékeztek meg az egykori 102. légvédelmi tüzérezred megalakulásának 62. évfordulójáról. A halottak napján a Hősi Sírkertben kegyeleti gyertyagyújtáson hajtottak fejet volt katonabajtársaik, munkatársaik sírjainál. Az idei tervekben is szerepelnek megemlékezések, így például méltóképpen kívánják megülni a légvédelmi tüzérezred diszlokálásának 30. évfordulóját.

A tagság mind a beszámolót, mind pedig a működés rendjéről és a gazdálkodásról szóló felügyelőbizottsági tájékoztatót egyhangúlag elfogadta. A közgyűlésen végül tisztújításra került sor. Az egyesület elnökének ismét Györgypál Csaba ny. alezredest választották meg.

GYÖRGYPÁL CSABA NY. ALEZREDES

Kazincbarcika: két világégés, egy emlékmű

AVajányi Lajos Bajtársi Egyesület közgyűlésén a közelmúlt értékelése állt a középpontban, de idei terveik egyike külön figyelmet érdemel. Mint azt az eseményről tudósító elnök, Husonyicza Gábor (portrékon) soraiban olvasható: a trianoni békediktátum által meghúzott határ elválasztotta Magyarországtól az Aggtelektől mindössze 3 kilométerre fekvő Kecőt. Az immár szlovák oldalon lévő, 350 lelket számláló faluval 10 éve együttműködési és támogatási szerződést írtak alá. Idén, a második világégés befejezésének 75. évfordulóján több országos szövetség támogatásával, közösen állítanak háborús emlékművet.

A tavalyi esztendőről szóló elnöki számadásban elhangzott: az általános

célkitűzéseken túl a közművelődés eszközeivel, kiállítások, emlékező ünnepek, régiós találkozók szervezésével kívánták és kívánják a jövőben is erősíteni a honvédelem társadalmi támogatottságát. A katonai hagyományok széleskörűsége, az egyesület létszámhelyzete és életkori összetétele, a hadisírgondozás ügyének felkarolása, a fiatalság bevonása a munkákba újabb kihívásokat jelentett számukra, amelyeknek sikerült megfelelni. Az elnök kiemelte: ebben nagy szerepe volt a Magyar Honvédség jelentős támogatásának, a BEOSZ működésére, eszközbeszerzésre és programokra kiírt pályázatait nagyban segítették a tagegyesületek munkáját. Köszönet érte...

A katonai hagyományok ápolása, a fiatalság hazafias honvédelmi nevelése beépül a különböző programjaikba, melyeken a fiatalok énekkar tagjaiként, vers- vagy prózamondóként személyes élményre tesznek szert, akárcsak az őket érdeklő katonai témájú előadásokon, sportprogramokon.

(A határon túli kapcsolattartás szép példája a felvidéki Várhosszúréten a Szilicei-fennsík harcaiban elesett 113 magyar katona 2017-ben állított emlékműve, az egyesület nevével is fémjelzett megemlékezések sora. A szerk.)

FOTÓ: KOLORLINE.HU

Kecskemét: tagtoborzás és kapcsolaterősítés

Feladatokban és közösségi rendezvényekben gazdag, mozgalmas évet zárt a kecskeméti Repülők és Rendvédelmi Bajtársi Egyesülete. A nyugállományúklub tagjai az elmúlt évre tervezett programjait teljesítették, a jövőben pedig a tagtoborzás, a „fiatalítás” áll az elképzeléseik középpontjában. Ezt nemrégiben a beszámoló közgyűlésükön hallhatták a résztvevők.

Csóka Tamás nyugállományú ezredes, a klub elnöke a közösség mindennapjairól szólva hangsúlyozta: kivették részüket a város időügyi tanácsának munkájából,

kiváló kapcsolatot ápolnak az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázissal, a légijármű-javító üzemmel, a honvédség katonai igazgatási és központi nyilvántartó parancsnokságának Bács-Kiskun

megyei irodájával, a BEOSZ-szal, illetve Dél-alföldi Régiójával, valamint a városban működő társ nyugdíjas szervezetekkel, rendszeresen részt vettek a városi ünnepeken. Az egyesület két tagja,

Eszes László ny. százados és a városi szervezet elnöki tisztét is ellátó Szalókiné dr. Kiss Katalin a kecskeméti nyugdíjas-klubok szövetségének munkáját segíti.

A vezetőség beszámolójából kiderült: mozgalmas, rendezvényekben gazdag tavalyi évük során az egyesület tagjai közül négyen részesültek honvédelmi miniszeri szintű elismerésben.

A vezetőség az egyesület, a honvédelem ügye, a katonahagyományok ápolása és a közösség érdekében végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként oklevelet adományozott Máté Imre ny. őrnagynak, Eszes Lászlónénak, Polyák Istvánnénak, Köröskényi Imrénének és Katonáné Kovács Irénnek.

GALAMBOS SÁNDOR
A SZERZŐ FELVÉTELEI

Kiskőrös: városszépítők, világjárók

A forradalom költőjének szülővárosában a Kiskőrösi Helyőrségi Nyugállományúak Klubja a hasonló szervezetek közötti egyik legnagyobb taglétszámaival és sokrétű, gazdag programjaival, nemkülönben közhasznú tevékenységével tett szert hírnévre.

A közelmúltbeli közgyűlésükön imponáló programokról számolt be a (a tisztségében ezúttal is megerősített) Fadgyas István ny. őrnagy elnök. A résztvevők, köztük a szép számmal megjelent tagság, a város polgármestere, Domonyi László, valamint a jogutód alakulat, a BEOSZ, a városi rendőrség, a helyi torborzóiroda képviselője hallhatta: a 95 fős klubban havonta tartanak megbeszélést, tájékoztatást.

A szervezet életében az informáltság mellett kiemelkedő szerepet kapnak

közösségformáló programjaik. Tavaly például 1640 kilométer utat tettek meg határon belül és kívül, voltak Tápióbicskén, Vácon, Budapesten, Csepelen és

Aradon is tisztelegtek az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseinek, mártír tábornokainak emléke előtt. Emellett részt vettek a város minden rendezvényén, önkéntes feladatokat (városszépítés, hadisírgondozás) vállaltak, segélyezési, szociális segítő feladatokat hajtottak végre, rendszeresen látogatják betege bajtársaikat, munkájukat egy haditechnikai emlékpark is dicséri a város központi helyén. (Felvételünk a tavalyi avatóünnepségen készült. A szerk.)

Az idei terveikben is gazdag a kínálat, melynek elfogadását elismerések átadása, jó hangulatú vacsora és vezetőségi tagjuk, Duchai Józsefné katonadal-bemutatója követte.

SCHILLER KATALIN

Régi mániám: vetélkedni a Stefánián!

Tivadar legendás életéről, munkásságáról. E sorok írója a kiállítás kurátoraként köszöntötte az anyag összegyűjtésében 20 éve közreműködő fotósokat, a közülük megjelent Tarkó Andrást és Jánka Andrást, valamint egyik tanítványát, Sík Dávid mérnök informatikust.

A kiállítást megjelenésével megtisztelte többek között Gerőfi Szilárd dandártábornok, infokommunikációs és információvédelmi csoportfőnök, ott volt az erdélyi, sepsiszentgyörgyi Puskás Hírközlési Kis-múzeum vezetője is.

Az egyesület ez alkalomból vetélkedőt is hirdetett. A jelentkező nyolc csapat

A híradók bajtársi egyesületének tagjai névadójuk, Puskás Tivadar születésének 175. évfordulójáról méltóképp kívántak megemlékezni, így kiállítás megnyitásával és vetélkedő meghirdetésével is. Az eseményekről dr. Horváth László Ferenc, a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület alelnöke számolt be.

A Stefánia Palota Café Galériájában könnyen telepíthető, máshol is kiállítható tablókkal várták az érdeklődőket. Puskás Tivadar és családja életét, munkásságát, emlékeztét 200 fotó és 30 eredeti dokumentum tárta a látogatók elé. A megnyitón Kiss József, a Stefánia Palota kulturális munkatársa harangozta be, majd Soós Tamás ny. alezredes, a híradótárgozat elnöke mondott beszédet Puskás

számára vetített képes felkészítő előadásokat tartottam. Minden résztvevő kapott egy Puskás-családfát, valamint az előadások és a kiállítás teljes anyagát minden csapat előre megkapta elektronikusan.

A Stefánia Palota báró Atzél Béla termében Szabó Béla ny. alezredes, a Budapesti Nyugállományúak Klubjának titkára mondott köszöntő szavakat, ezzel vette kezdetét a verseny. A zsűriben Urbán Gyöngyi, a Postamúzeum muzeológusa, Mezei Andrea a Stefánia Palota könyvtá-

rának vezetője, Kecskeméti András, híradó tagozatunk örökös tiszteletbeli tagja, a zsűri elnöke, valamint Bodnár István főhadnagy, a fővédnök csoportfőnök megbízottja foglalt helyet. A hat feladatsorból álló vetélkedőn 55%-os átlageredmény született. Erre a teljesítményre az emelt szintű érettségien jó (4) osztályzatot, a diákolimpián pedig ezüstérmet adnak!

A Budapesti Nyugállományúak Klubja

az eddig megszokott, katonás formában, a díszes oklevél mellett értékes könyvekkel jutalmazta a legtöbb pontot elért első három csapat minden tagját. E díjakat Szabó Béla ny. alezredes, a klub titkára adta át. A verseny szakmai védnöke az MHP infokommunikációs és információvédelmi csoportfőnöke minden csapatnak és versenyzőnek díszes oklevelet ajánlott fel, melyet Gerőfi Szi-

lárd dandártábornoktól vehettek át. A rendező Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület és a híradó tagozat a csapatoknak díszes oklevelet adott át. Az aranyérmes csapatok tagjai egy Puskás Tivadart ábrázoló érmet kaptak, mindemellett valamennyi résztvevő ajándék-könyvvel térhetett haza.

DR. HORVÁTH LÁSZLÓ FERENC ALELNÖK
PUSKÁS TIVADAR HIRADÓ BAJTÁRSI EGYESÜLET

Rétság: kistérségi összetartozás

I dén is jól kezdődött az év a Hunyadi János Nyugállományúak Klubjánál, Rétságon. Ezúttal is összekötötték a kellemest a hasznossal: a beszámolót, pénzügyi beszámolót, illetve a tisztújító taggyűlést műsoros est és farsangi bál követte. A klub leköszönő vezetője, Hangyási Jenőné tájékoztatta a résztvevőket a klub sokszínű tavalyi tevékenységéről.

Elhangzott: a klubbeliek minden évben ott vannak a Stefánia Palotában mind az idősek napján, mind pedig a koszorúzásokon. Részt vesznek a rétsági állami ünnepeken, jó kapcsolatot ápolnak a városi önkormányzattal, nagy érdeklődés kíséri a helyi rendezvénye-

ket, az Anna- és batyusbált, a majálissal egybekötött főzőversenyt.

A tagság örömmel utazik többnapos fürdőtúrákra, így voltak Mezőkövesden, Hajdúszoboszlón, Gyulán, Cserkeszlőn, Kiskunmajsán és Berekfürdőn is. Szívesen vesznek részt városlátogatásokon, tavaly eljutottak tavaly Kecskemétre, Mohácsra, Egerbe, a Hortobágyra, a budapesti kolbászfesztiválra és egy hangulatos hajókirándulásra, a Dunakanyarba.

Pezseg az élet Rétságon, s ebben nagy része volt az elnök asszonynak, Áginak, aki szívvel-lélekkel tevékenykedett a klubért, a helyiekért. Most azonban elérkezett a négyéves mandátum

vége, s 12 év után átadta a stafétabotot. Az új elnök Bálint Attila lett, akinek kollégáival együtt sikerekben gazdag, jó munkát és kitartást kívántak. Községük, a hála jeléül, ajándékokkal és virággal köszöntötte a leköszönő elnök asszonyt. (Az új elnök archív portréját és az átadási fotót Girasek Károly készítette. A szerk.)

Ezután Nagy Károly ny. alezredes, a BEOSZ Közép-Magyarországi Régió vezetője szólt arról, hogy milyen fontos a kistérségekben a klubok összetartó ereje, az érzés, hogy az emberek tartoznak valahová családjukon kívül is. Mindezekhez a BEOSZ és a város vezetése anyagi lehetőségeihez mérten és pályázatokkal igyekszik segítséget nyújtani.

Az esemény a helyiek énekes-táncos előadásával, valamint a horpácsi és drégelypalánki együttesek műsorával, végül pedig farsangi mulatsággal, a maguk készítette finom vacsora és sütemények elfogyasztásával zárult.

NAGYÉNY CSIZMÁS ERZSÉBET NY. ÖRNAGY

Marcali: énekszóval, érdekvédelemmel

A városi Civil Szervezetek Házában tartotta évzáró közgyűlését a Marcali Bajtársi Egyesület. A megjelent tagok, meghívott vendégek, köztük dr. Sütő László, Marcali város polgármestere, Pásztor István ny. ezredes, a BEOSZ Dél-dunántúli Régiójának vezetője, Horváth Jenő őrnagy, a Kaposvári Toborzó- és Érdekvédelmi Központ parancsnoka, valamint több társ civil szervezet vezetője

ezen a hagyományos év eleji rendezvényen – mondhatnánk – hagyományos híreket hallhattak. Kőrösi András ny. al ezredes tudósításának tanúsága szerint, miután Bogya József levezető elnök köszöntötte a résztvevőket, Szentes István egyesületi elnök ismertette az elnökség tavalyi esztendőről szóló beszámolóját.

Hivatalosan szólva, többek között végrehajtott feladatokról, programokról,

érdekvédelemről kaptak tájékoztatást a résztvevők. Ám épp ők a megmondható, hogy milyen jó hangulatú családi napokon, nőnap köszöntéseken, kirándulásokon vesznek részt évről évre, a bajtársiasság mindennapjaik része, és hányszor, de hányszor arat vastapsot a tavaly 15. születésnapját ünneplő, országjáró dalárdájuk.

A közgyűlésen egyhangúan fogadták el az elnöki beszámolót éppúgy, mint a – gazdasági felelős távollétében – Gombos János titkár adta értékelést az egyesület gazdálkodásáról, pénzügyi helyzetéről, valamint Bartsch Zoltán, az ellenőrző bizottság elnökének elemzését az elmúlt évi ellenőrzésekről, a könyvelés, az elszámolás rendjéről. Az egyesület dalárdájának munkájáról, a fellépésekről, a következő év terveiről Samu Zoltán dalárda vezető tájékoztatta a résztvevőket. (Felvételünk a dalárda tavalyi, nőnap köszöntőjén készült. A szerk.) Ugyancsak osztatlan egyetértéssel fogadták el a résztvevők az egyesület 2020. évi munka- és pénzügyi tervét.

KÖRÖSI ANDRÁS NY. ŐRNAGY

A nagy barangolás

A kedves olvasó, úgy gondoljuk, pontosan tudja, hogy hírlevelünk hasábjain adott pillanatban nem minden eseményről tudunk beszámolni. Így azután időről időre visszatérünk a tag-egyesületek, tagszervezetek életében oly

fontos programokra. Ezúttal a miskolci Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület tagjainak BEOSZ által is támogatott nagy barangolására...

Nem mindennapi esemény volt készülőben: huszonnyolc fős, kalandra vágyó

csapat várta borsodi nagyvárosunk egyik parkolójában a Szövetségünk által biztosított katonai autóbusz érkezését, amellyel háromnapos barangolásra indultunk. Első úti célunk Komárom volt, ahol a monostori erődrendszert látogat-

tuk meg. Idegenvezető ismertette meg velünk az erősség múltját, századokon át betöltött hadászati és történelmi szerepét.

Betekintést nyertünk Komárom város hadászati múltjába és közigazgatási, gazdasági szerepébe is. Innen gyalogosan átsétáltunk a Duna felett az Erzsébet hídon Révkomáromba, hogy megismerkedjünk a város szépségével. Megcsodáltuk többek közt az Európa Udvar impozáns épületeit és szobrait, a Klapka teret, a Lehár parkot, a Tiszi park és udvara szépségeit. Ezután elindultunk Szentendrre, szálláshelyünkre, a Görgey Artúr katonai laktanyába. Esküdt Lajos ny. ezredes, a BEOSZ elnökhelyettese és a helyi Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub tagjai zenével, énekkel fogadtak bennünket, majd közös vacsora, illetve máig emlékezetes baráti beszélgetés következett.

nyűgöző szépsége fogadott bennünket. Igazi fesztiváli hangulat volt, néhányan a Balaton vizében mártóztak meg, volt, aki csónakba szállt, majd jóízűen elfogyasztottuk csülökpörköltünket.

Végül a mi kirándulási időnk is lejárt. Elutazásunk előtt még találkoztunk Hazuga Károly ny. altábornaggal, a BEOSZ elnökével, akivel közösen koszorút helyeztünk el az üdülő falán lévő emléktáblánál. Elnökünk szólt arról a lehetőségről, amit a miskolci Helyőrségi Hagyományörző Egyesület pályázattal nyert el. Az egyesület nevében Czél Ferencné elnök köszönte meg a BEOSZ vezetőségének kirándulásunk támogatását, kiemelve Esküdt Lajos ny. ezredes, elnökhelyettes önzetlen segítségét.

VERES FERENC

Programunk másnap löversennyel, majd Szentendre nevezetességeinek megismerésével folytatódott. Meghívást kaptunk a Dunaparti Bogrács Parti és Kistérségi Találkozóra is. A házigazda nyugdíjasklub finom gulyással, süteménnyel, kulturális műsorral kedveskedett, a baráti fogadtatásért Czél Ferencné egyesületi elnökünk mondott köszönetet.

A Dunakanyar kapujából utolsó napunk reggelén Balatonakarattya felé vettük utunkat, de természetesen kitérőt tettünk a Pákozdi Emlékparkhoz, hogy koszorút helyezzünk el az emlékmű talapzatán.

Balatonakarattya, a honvédüdülőben csülökfesztivál forgataga, a Balaton le-

„EGYSZÁZALÉKOS” FELHÍVÁS

TISZTELT BAJTÁRSAK!

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően, idén is szeretnénk, ha bajtársi egyesületeink, tagszervezeteink részesülhetnének a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásaiból. Tisztelettel kérünk benneteket, hogy népszerűsítsétek az itt közreadott adataikat. Nagy segítséget jelenthetnek ezek a felajánlások ahhoz, hogy még tartalmasabbá, színesebbé váljon a tevékenységük.

TAGSZERVEZETEK ADÓSZÁMAI

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ, Budapest		
Zrínyi Miklós Bajtársi Egyesület,	Budapest	19656252-1-42
Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület,	Budapest	18168145-1-42
Balassi Bálint Bajtársi Egyesület,	Budapest	19661287-1-41
Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület,	Vác	18699959-1-13
Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesület,	Cegléd	18686940-1-13
Platthy József Bajtársi Egyesület,	Táborfalva	18689675-1-13
Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub,	Szentendre	18707355-1-13
Hunyadi János Nyugállományúak Klubja,	Rétság	18635566-1-12
Békefenntartók Bajtársi Egyesülete,	Budapest	18193941-1-41
Honvéd Sporthorgász Egyesület,	Budafoke	19624033-1-42
Bem József Bajtársi Egyesület,	Budapest	18196470-1-42
Magyar Csendőri Bajtársi Egyesület,	Érd	18704479-1-13
Kispesti Obsitos Fúvószenekeari Egyesület,	Budapest	18265606-1-43
WAT Magiszterek Védegylete,	Budapest	18121733-1-42
DÉL-ALFÖLDI RÉGIÓ, Kalocsa		
Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület,	Kiskunfélegyháza	18355903-1-03
Béri Balogh Ádám Honvéd Klub,	Csongrád	18470219-1-06
II. Rákóczi Ferenc Bajtársi Klub,	Szentcs	18297870-1-06
Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományúak Klubja,	Békéscsaba	18375877-1-04
Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja,	Orosháza	18384796-1-04
Szegedi Bajtársi Klub Közhasznú Szervezet,	Szeged	18467482-1-06
Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület,	Kiskunhalas	19042295-1-03
Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület,	Jánoshalma	18359639-1-03
Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete,	Kalocsa	19042312-1-03
Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület (KLKHK),	Kalocsa	18358061-2-03
Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja,	Kiskőrös	19042099-1-03
Honvéd Nyugdíjas Klub,	Szabadszállás	18368747-1-03
Repülők és Rendvédelmi Bajtársi Egyesülete,	Kecskemét	19042271-1-03
ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ, Nyíregyháza		
Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubja,	Nyíregyháza	18808982-1-15
Bocskai István Bajtársi Egyesület,	Debrecen	19121303-1-09
Honvédelmi és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubja,	Mezőkövesd	19065911-1-05
Helyőrségi Hagyományörző Egyesület,	Miskolc	19072869-1-05
Nyíri Honvéd Egyesület,	Nyíregyháza	18801387-1-15
Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület,	Nyíregyháza	18809794-1-15
Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesülete,	Nyírbátor	18815256-1-15
Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület,	Kazincbarcika	19334347-1-05
ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ, Szolnok		
Gyöngyös Helyőrségi Nyugállományúak Klubja,	Gyöngyös	19132262-1-10
Mátra Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesület,	Gyöngyös	18574887-1-10
Lenkey-s Bajtársi Egyesület,	Eger	18584965-1-10
Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület,	Karcag	18838491-1-16
Kablay Lajos Repülő Bajtársi Egyesület,	Szolnok	18831470-1-16
Gáspár András Bajtársi Egyesület,	Hatvan	19142481-1-10
Nyugállományúak Egyesülete,	Jobbágyi	18640979-1-12
Rendvédelmi Nyugdíjasok Bajtársi Egyesülete,	Salgótarján	19160205-1-12
Magyar Repülők Bajtársi Egyesülete,	Szolnok	18831566-1-16
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Nyugdíjas Rendőrök Egyesület,	Szolnok	18829060-1-16
KÖZÉP-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Várpalota		
Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület,	Székesfehérvár	18502923-1-07
Honvéd Bajtársi Klub Tata,	Tata	18608012-1-11
Honvéd Bajtársi Egyesület Sárbogárd,	Sárbogárd	18501269-1-07
Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület,	Tapolca	18936283-1-19

„Gábor Áron” Nyugállományúak Klubja, Perczel Mór Honvéd Hagyományőrző Egyesület, Klapka György Honvéd Horgász és Környezetvédő Egyesület, „Meggyeserdő” Honvéd Nyugdíjas Klub, Veterán Repülők és Ejtőernyősök Fejér megyei Egyesülete,	Várpalota Kisbér Szomód Devecser Székesfehérvár	18937325-1-19 18616693-1-11 18605600-1-11 19381071-1-19 18493629-1-07
NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Szombathely Vasi Honvéd Bajtársi Egyesület, Zalaegerszegi Honvédklub, Határőr Nyugdíjasok Soproni Egyesülete, Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományú Klubja, Szombathelyi Határőr Nyugdíjasok Egyesülete, Kőszegi Nyugállományúak Egyesülete, Kismegyeri Napóleon Hagyományőrző Egyesület, Gyenesdiási Polgárőr Egyesület, Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület, Nagykanizsai Honvéd Egyesület,	Szombathely Zalaegerszeg Sopron Győr Szombathely Kőszeg Kismegyer Gyenesdiás Csepreg Nagykanizsa	19242983-1-18 18956920-1-20 18534922-1-08 18970836-1-08 18887127-1-18 18895502-1-18 18985476-1-08 19282831-1-20 18017056-1-18 18967872-1-20
DÉL-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Kaposvár Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubja, Noszlopy Összefogás Alapítvány, „Zrínyi Miklós” Honvéd Nyugdíjas Klub Szekszárd, Honvéd Nyugdíjas Klub Pécs, Bajtársi Egyesület Nagyatád , Marcali Bajtársi Egyesület, Magyar Veterán Repülők Szövetsége Somogy Megyei Egyesülete,	Kaposvár Kaposvár Szekszárd Pécs Nagyatád Marcali Taszár	18777152-1-14 19192565-1-14 18854684-1-17 18321531-1-02 18766671-1-14 19196284-1-14 18765553-1-14
Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, „Bajtársainkért” Alapítvány, Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége (MEBSZ), Veterán Repülők és Ejtőernyősök Szövetsége (MVRSZ), Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete, Honvéd Hagyományőrző Egyesület (HOHE), Honvéd Zrínyi Sportegyesület (HZSE),	Budapest Budapest Budapest Budapest Veszprém Budapest Budapest	19021959-1-42 18054891-1-42 18182147-1-43 19017080-1-42 19382027-1-19 19638737-1-42 19805236-1-42

Emlékezés az ejtőernyősre

Hüse Károly százados, posztumusz őrnagy (1940–1978) 80. születésnapja alkalmából került sor megemlékezésre Szolnokon, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár laktanyájában.

Az ünnepségen részt vett dr. Ruszin Romulusz dandártábornok, a HM Miniszteri Titkárság vezetője, Sándor Zsolt dandártábornok, az MH Parancsnokság törzsfőnökének műveleti helyettese, Rolkó Zoltán ezredes, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis parancsnokának helyettese, Hajnal István ezredes, az MH 24. Bornemissza Gergely Felderítő Ezred parancsnoka. Az emlékező beszédet Szabó Ferenc ny. ezredes tartotta meg.

A magyar ejtőernyőzés egyik legeredményesebb sportolója Hajdúszoboszlón született 1940. február 5-én. Sikereit mutatja, hogy már húszévesen a nemzeti bajnokság első helyezettje volt. Hat világbajnokságon csapattagként volt jelen. Nagyszerű pályafutásának legjobb eredményei: 7. helyezés stílusugrásban, a világranglistán 6. helyezés egyéni összetettben, kétszeres összetett magyar bajnok és 34-szeres magyar rekorder.

Hatezredik ejtőernyős ugrására 1977-ben Kubában került sor. Akkoriban ő volt a világon az ötödik, aki elérte ezt a bűvös számot.

A végzetes baleset 1978. május 26-án érte a 6263. ejtőernyős ugrásakor. A Magyar Néphadsereg hősi halottjának tekintette és posztumusz őrnaggyá léptette elő.

Köszönet illeti Sánta Gábor ezredest, az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár parancsnokát és Vargáné Kocsis Gabriellát az ünnepség méltóságteljes lebonyolításáért.

F. M., P. A.

FOTÓ: VÉGH KRISZTINA ZÁSzlós ÉS ARCHÍV

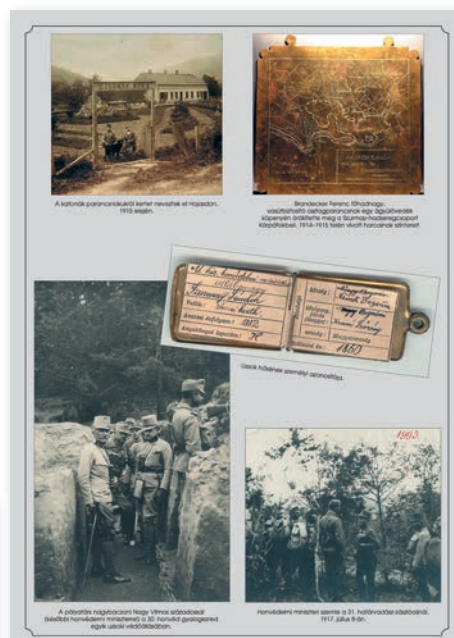
Szurmay Sándorra emlékezünk

Korának egyik kiemelkedő, meghatározó katonai személyisége, vitéz báró uzsoki Szurmay Sándor ny. vezérezredes, egykori honvédelmi miniszter igazi katonai vezető volt, aki tetteivel és személyes példamutatásával mintát adott nemcsak a korabeli, de a mai magyar haderő parancsnoki állományának, a katonai hivatás iránt érdeklődő fiataloknak, valamint a már szolgálatukat befejezett nyugállományú katonáknak. Tetteivel, mély katonai hivatástudatával, hitvallásával és elkötelezettségével követendő példaképévé vált a szigorú, következetes, példamutató, követelménytámasztó, ugyanakkor emberséges parancsnoknak.

Az iménti mondatokat az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, valamint a XVI. kerület önkormányzata közös kiadásában megjelent, A katonabáró Szurmay Sándor, a Mo-

narchia magyar hadvezére című kötetben olvashatjuk. (A könyv elektronikus változata elérhető a mek.oszk.hu oldalon.) Vélhetjük, Baráth Ernő dandártábornok, dandárparancsnok előszavának gondolatait március 26-án, a hadvezér halálának 75. évfordulóján hallhattuk volna a Stefánia Palotában, egy tárlat megnyitásán, de az élet, a koronavírus miatti programlemondás közbeszólt. E rövid részletéből azonban kitűnik, az alakulat miért vette fel a hadvezér nevét, miért tartja ébren a szolgálat mindennapjain Uzsok hősnének emlékezetét, és miért tarthatjuk fontosnak,

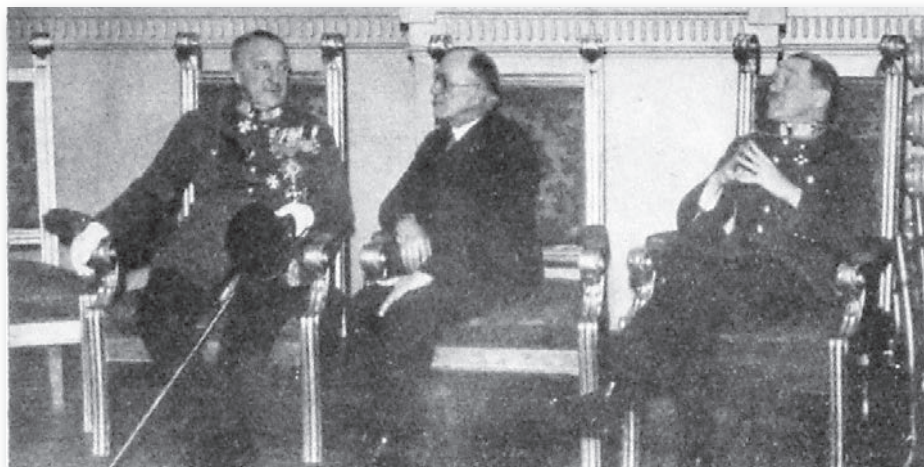

hogy most, ezen az évfordulón felidézzük a hadvezér életének, katonai pályájának néhány részletét.

Az első világháború, az azt követő trianoni békediktátum centenáriuma Budapest, Mátyásföldön mutatkozott be egy, a már említett könyv kutatásain alapuló vándorkiállítás. Az azóta a dandár parancsnokait megjáró tablókon a fővárosi kerület egykori nagyra becsült közéleti szemé-

lyiségének, a Monarchia, a Nagy Háború legismertebb magyar hadvezérének és családjának könyvbeli története kelt új életre. A felvételekről az egykori mátyásföldi nyaralótulajdonos Szurmay család és a kerítészsomszéd közeli rokon Zettner család tagjai tekintenek ránk. Láthatjuk Uzsok hőisének katonáit, a kárpáti gránicot (az országhatárt) a cári seregektől életük árán is megvédő magyar bakákat, történelmünk ismert és ismeretlen szereplőit.

A katonai pályán töretlenül előre haladó Szurmay Sándor, hogy el ne feledjük, egy bányászati iparvárosból, a ma Romániában található Boksánbányáról indult el, hogy végül elfoglalhassa a honvédelmi miniszteri bársonyszéket, és a Nagy Háború vége felé három kormányban is szolgált hazáját. A harctérről érkezett a Buda várában lévő minisztériumi épületbe, hogy aztán haditetteiért kiérdemelje a kor legmagasabb katonai kitüntetését, a Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztjét. Akkoriban, 1915 áprilisában az uzsoki hágónál magyar bakáinak, illetve a róla elnevezett hadseregcsoport élén sikerrel

vívta meg „húsvéti csatáit”, melyek során a cári seregek beözönlésétől megóvta az országot.

A két háború közötti idők Trianon sújtotta Magyarországon is megbecsülés övezte közszereplését, katonai és természetírói munkásságát. Volt katonái, akiket mindig is félisteneknek nevezett, fel-felke-resték, és ezt a vele készített interjúkban, saját publicisztikaiban sosem mulasztotta el jó szívvel említeni.

Nyolcvanötödik évében, 1945. március 26-án a főváros ostromának idején tért meg teremtőjéhez, temetésére két nap múltán került sor. A Fiumei úti Nemzeti Sírkertben található nyughelyét a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2001-ben védettnek minősítette. (A temetőben szervezett XX. századi katonai emléktúra elnevezésű program egyik úti célja Szurmay Sándor és családjának sírhelye.)

M. T. Gy.

Felfoghatatlan háború

„A harc hevében hirtelen a hálósákra néztem, ahol ültünk, hát ott egy kibiztosított gránát. Rögtön tudtam, hogy a szeparatisták dobták, és már nincs hová lebukni. A hátam mögött volt a lőszer, mellettem három vagy négy ember. Felkaptam a gránátot, hogy eldobjam. Szemmagasságban robbant fel a kezemben. Elestem. Nem éreztem nagy fájdalmat, csak sokkot kaptam, amikor úgy tűnt, hogy elolvadt a két karom. (...) A jobb kezemet csak az inak tartották, a bal csuklóm azonnal leszakadt.”

A 2014 áprilisában kitört kelet-ukrajnai háború egyik leghíresebb csatájának, a donecki repülőtérért folytatott harcoknak az egyik szereplője beszélte el ezeket a tragikus eseményeket a magyar–ukrán szerzőpárosnak: Eperjesi Ildikónak, az ATV külpolitikai szerkesztőjének és Olekszandr Kacsura ukrán háborús tudósítónak.

A fent említett operatőr mellett számos más ember sorsa megelevenedik a Kossuth Kiadó gondozásában nemrég megjelent Sorskönyv a frontról – Háborús foszlányok című kötet lapjain.

A szerzőpáros egyszerű emberek, a háború tipikus szereplői sorsán keresztül mutatja be a felfoghatatlant: a háborút, amely a XXI. század immáron harmadik évtizedében még mindig dúl Európa határán.

Tisztek és civilek, önkéntes harcosok és zsoldosok, felcserek és adománygyűjtők, sorkatonák és milicisták, káplánok és menekültek, ukránok, oroszok, grúzok, kárpátaljai magyarok mesélték el a szerzőpárosnak, miként élték át a csatákat, hogyan próbálták helytállni a vérzivatarban, és milyen hatással volt rájuk a háború, miként változott meg az életük. A szerzőpáros találkozott egy „mi-ott-sem-vagyunk”-kal, vagyis egy orosz katonával is, akit egy ukrán börtönben tartottak fogva, de beszéltek egy híres donecki ukrán partizánnal és egy orosz ajkú milicistával is, hogy minél több ember szemével láttathassák a harcokat, az emberi tragédiákat, amelyek katonáknak, civileknek egyaránt tanulságosak.

A szerzők nem politizáltak a könyv megírásakor, de a háttérben végig ott sejlik a nagypolitika, az „orosz játszma”,

hiszen – mint azt saját maguk is tapasztalták – az orosz hadsereg bizony jelen van Kelet-Ukrajnában, és ez idő tájt egyedül az ukránok veszik fel vele sikert a harcot.

A magyar kiadás igazi világpremier, hiszen az ukrán, orosz, angol, német és lengyel kiadást megelőzve elsőként a magyar olvasók ismerhetik meg ezt a nemzetközi színvonalú kötetet.

EPERJESI ILDIKÓ

Főhajítás Pákozdon

A szentendrei Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub és a budapesti Békefenntartók Bajtársi Egyesületének tagjai a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség elnöke, Berdó Gábor Károly meghívására, a BEOSZ szervezésében vettek részt az 1943. január 12-i, urívi hídfői áttörés 77. évfordulója tiszteletére tartott pákozdi megemlékezésen, illetve esti emléktűzgyűjtáson. A 27 esztendeje felépült Don-kanyar Emlékkápolnánál, a pákozdi Mészeg-hegyen az ökumenikus megemlékezésen Vargha Tamás, Székesfehérvár országgyűlési képviselője mondott beszédet, majd a történelmi egyházak helyi vezetői imáikkal tisztelegtek a közel 120 ezer elesett, eltűnt, fogságba esett vagy megsebesült hős magyar honvéd emléke előtt.

A Katonai Emlékpark kiállítási épületében megtekintettük a doni hősök életét és harcait bemutató kisfilmet, majd az emlékkiállítás megnyitását követően érdeklődéssel néztük végig a magángyűjtők „Jégbe zárt pokol” című, katonai emléktárgyakat bemutató tárlatát.

ESKÜDT LAJOS

FOTÓ: BARA ERZSÉBET

